T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ

www.balioglu.net

2020 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00
www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr
İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 6
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 7
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 7
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 8
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 10
7. DENETİM BULGULARI 10
8. EKLER 19

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu (TL) 3
Tablo 2: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu (TL).....4
Tablo 3: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri (TL).....4
Tablo 4: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri (TL).....4
Tablo 5: 2020 Mali Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL) 5

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

2. Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirleri İçin Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ve Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının Kullanılmaması

3. Proje Özel Hesabındaki Dövizler İçin Ay Sonlarında Değerleme Yapılmaması

4. Bütçeden Ödenen İdari Para Cezaları ile Gecikme Cezası ve Zamlarının İlgili Sorumlulara Rücu Edilmemesi

5. Banka Hesapları Arasındaki Para Aktarımında 108 Diğer Hazır Değerler Hesabının Kullanılmaması

6. Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının Yanlış Kullanılması

7. Bazı Hurdaya Ayırma İşlemlerinde Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına Gerekli Kayıtların Yapılmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Mardin Artuklu Üniversitesi Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden, 29.05.2007 tarih ve 26536 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5662 sayılı Kanunun Ek 87'nci maddesi ile Mardin'de kurulmuştur.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insan gücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu'dur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Mardin Artuklu Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır

Akademik yapısı Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri ile Araştırma ve Uygulama Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Genel Sekreterlik, İç Denetim Birimi, Koordinatörlükler, Daire Başkanlıkları ve ile Hukuk Müşavirliği ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulu'nca atanmaktadırlar.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektör'e yardımcı olmaktadır.

www.balioglu.net

Mardin Artuklu Üniversitesi 5'i il merkezinde, 3'ü ilçe merkezinde olmak üzere 8 farklı yerleşkede; 9 fakülte, 2 yüksekokul, 1 konservatuvar, 2 enstitü, 8 meslek yüksekokulu ve 12 Uygulama ve Araştırma Merkezi bulunmaktadır.

Üniversite'de 2020 yılsonu itibariyle akademik ve idari personel sayısı toplam 1044'dür. Bu personelden, 514'ü akademik personel (39 yabancı uyruklu sözleşmeli akademik personel), 279'u idari personel ve 251'i işçi kadrosunda görev yapmaktadır.

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

1.3. Mali Yapı

"Özel Bütçeli İdare" olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Mardin Artuklu Üniversitesine 137.934.000,00 TL ödenek tahsis edilmiş olup yıl içinde 27.473.971,00 TL ödenek eklenmesiyle toplam tahsis edilen ödenek tutarı 165.407.971,00 TL'ye ulaşmıştır. Yıl sonu itibarıyla bu tutarın 158.334.870,00 TL'sinin harcanmasıyla toplam ödeneğin kullanılma oranı %95,72 olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2020 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleşmeleri aşağıda gösterilmiştir:

www.balioglu.net

Tablo 1: 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu (TL)

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği	Toplam Ödenek	Toplam Harcanan	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	98.933.000,00	105.013.785,00	104.462.955,00	99,47	66
02-SGK Devlet Primi Giderleri	13.207.000,00	13.529.090,00	13.468.385,00	99,55	9
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	6.616.000,00	15.494.496,00	13.346.448,00	86,13	8
05-Cari Transferler	2.168.000,00	2.485.600,00	2.145.977,00	86,33	1
06-Sermaye Giderleri	17.010.000,00	28.885.000,00	24.911.105,00	86,24	16
Toplam	**137.934.000,00**	**165.407.971,00**	**158.334.870,00**	**95,72**	

Bütçe başlangıç ödenekleri ile harcama tutarları dikkate alındığında bütçe başlangıç ödeneğinin %14,8 oranında aşıldığı görülmüştür. Bu oran, Personel giderlerinde %5,58; sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde %1,97; mal ve hizmet alım giderlerinde %101,72; sermaye giderlerinde ise %46,44 oranında artış olarak gerçekleşmiştir. Personel, sosyal güvenlik, mal ve hizmet alım ve sermaye gider kalemleri beklenenin üstünde gerçekleşirken, cari transfer giderleri beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Tablo 2: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu (TL)

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini	Gerçekleşen Tutar	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	908.000,00	4.324.274,50	476	3
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	135.905.000,00	145.764.125,28	107	95
05-Diğer Gelirler	1.121.000,00	3.812.871,64	340	2
Toplam	**137.934.000,00**	**153.901.271,42**	**111,57**	

Bütçe gelirleri 2020 mali yılında bütçede öngörülen tutarı aşmış %111,57 oranında gerçekleşmiştir.

Üniversitenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 3: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri (TL*)*

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (A)	2019 Yılı (B)	2020 Yılı (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	67.928.964,00	89.021.350,00	104.462.955,00	31	18
SGK Devlet Prim Giderleri	9.130.068,00	12.220.442,00	13.468.385,00	34	11
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	13.052.944,00	12.378.020,00	13.346.448,00	-6	8
Cari Transferler	1.202.071,00	1.226.194,00	2.145.977,00	2	75
Sermaye Giderleri	32.301.049,00	14.203.499,00	24.911.105,00	-56	76
Toplam	**123.615.096,00**	**129.049.505,00**	**158.334.870,00**	**4**	**23**

Tablo 4: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri (TL)

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (A)	2019 Yılı (B)	2020 Yılı (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.265.039,02	3.256.730,97	4.324.274,50	44	33
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	109.042.251,08	132.123.365,13	145.764.125,28	22	11
Diğer Gelirler	2.722.255,96	3.050.858,65	3.812.871,64	12	25
Toplam	**114.029.546,06**	**138.430.954,75**	**153.901.271,42**	**21**	**11**
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	308.274,16	90.719,81	28.530,97	-71	-69
Net Toplam	**113.721.271,90**	**138.340.234,94**	**153.872.740,45**	**21**	**11**

www.balioglu.net

Giderlerin üç yıllık seyrine bakıldığında, cari taransfer giderleri ile sermaye giderlerinin bir önceki yıla göre artış eğilimi gösterdiği görülmektedir. Gelirlerde ise teşebbüs ve mülkiyet gelirinin hem 2019 hem de 2020 yıllarında artış gösterdiği gözlemlenmektedir.

Dönem faaliyet geliri 159.345.850,33 TL, faaliyet gideri ise 151.482.889,52 TL olan Üniversitenin, 2020 yılını 7.862.960,81 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır

Tablo 5: 2020 Mali Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, Iskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
151.482.889,52	159.374.381,30	28.530,97	159.345.850,33	7.862.960,81

Mardin Artuklu Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Yasa'da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de kaynakları arasında yer almaktadır.

Mardin Artuklu Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2020 yılını 438,27 TL dönem karı ile kapatmıştır.

www.balioglu.net

Üniversite bünyesinde özel bütçeden ayrı olarak sosyal tesis işletmesi bulunmakta olup, 2020 yılı faaliyet gelirleri toplamı 1.878.268,97 TL, faaliyet giderleri toplamı 1.370.492,89 TL'dir. Dönem olumlu faaliyet sonucu 507.776,08 TL olarak gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'na verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversite'de tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversite'nin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'na bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

www.balioglu.net

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile

bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

www.balioglu.net

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2020 yıl sonu itibariyle; 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır:

5018 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde tanımlandığı üzere mali kontrol, kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri ifade etmektedir.

İç kontrol sisteminin ne olduğu, amacı, yapısı ve işleyişi 5018 sayılı Kanun'un beşinci kısmında, 55 ile 67'nci maddeler arasında belirlenmiştir. Buna göre, kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemlerinin yapısını aşağıda belirten unsurlar oluşturmaktadır:

- Harcama birimleri,
- Muhasebe ve malî hizmetler
- Ön malî kontrol
- İç denetim

Temel unsurları bu olan iç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir.

www.balioglu.net

2020 yılı denetimi kapsamında, mezkur mevzuat çerçevesinde, kurum iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kurum stratejik planı ve bu planın yıllık uygulama dilimi olan performans programı ile faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren idare faaliyet raporları mevcuttur.

Üniversitenin 2018-2022 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve 2020 yılı Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Bu nedenle personelin tamamının idarenin misyon ve vizyonundan haberdar olduğu kanaatine varılmıştır. Kurumun tüm birimlerinde yapılan işlerin iş tanımlarının yapılma, bu işlerin süreçleri ve iş akış şemalarının çıkarılma çalışmalarının devam ettiği belirtilmiştir. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmıştır.

Üniversitede; organizasyon şeması belirlenmiş, yazışma usulleri, imza yetkileri ve yetki devri yönergesi yürürlüğe konulmuştur.

İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlanmıştır.

2018-2022 yıllarını kapsayan Stratejik Plan idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır.

Üniversite'de Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar hazırlanmış olup, bu Usul ve Esaslar'a göre gerekli iş ve işlemler yürütülmektedir.

Üniversite'de yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmamaktadır.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, İdare Faaliyet Raporlarında gösterilmekte ve duyurulmaktadır. 2020 Yılı İdare Faaliyet Raporu 15.03.2021 tarihinde mevzuata uygun olarak yayınlanmıştır.

www.balioglu.net

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55'inci maddesinin verdiği yetkiye dayanarak Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nde iç kontrolün beş bileşeni sayılmış, bu bileşenlere yönelik 18 İç Kontrol Standardı ve 79 Genel Şart belirlenmiş, kapsam dahilindeki İdarelerden mevcut iç kontrol sistemlerinin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunu sağlamak üzere iç kontrol uyum eylem planı hazırlamaları istenmiştir. Ancak, İç Kontrol Sistemi, İç Kontrol Standartları ve İç Kontrol Eylem Planı hazırlama sürecinin devam etmekte olduğu belirtilmiştir. İç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde, yürürlükteki iç kontrol mevzuatının gerekleri hayata geçirilememiştir. İç kontrol sisteminin istenen seviyeye ulaşamayarak 5018 sayılı Kanun'un *"iç kontrolün amacı"* başlıklı 56'ncı maddesinde belirtilen amaçları yerine getiremediği tespit edilmiştir.

Üniversitede iç denetçi kadrosu mevcut olmasına ragmen iç denetçi bulunmamaktadır. Üst yöneticiye bağlı bir iç denetim birimi bulunmadığından henüz iç kontrol sistemine yönelik bir denetimin gerçekleşmediği, İç Kontrol Sistemi, İç Kontrol Standartları ve İç Kontrol Eylem Planı hazırlama sürecinin uzun süredir devam ettiği ve pandemi sebebiyle sürecin daha da aksadığı dolayısıyla iç kontrol ortamının sağlıklı olmadığı değerlendirilmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Mardin Artuklu Üniversitesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

www.balioglu.net

BULGU 1: Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

Üniversitenin 2020 yıl içinde toplam 343.306,86 TL mevduat faiz geliri elde ettiği, bu gelire ilişkin muhasebe kayıtları incelendiğinde ise, tahakkuk eden faiz gelirinin gelir vergisi stopajı düşülerek net tutar üzerinden muhasebeleştirildiği gelir vergisi kesintisinin gider olarak muhasebe kayıtlarına alınmadığı görülmüştür.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin *"Gayri Safilik İlkesi"* başlıklı 39'uncu maddesinde; *"Gelir ve giderler, herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça netleştirilmeden kaydedilir"* denilmektedir. Aynı Yönetmelik'in *"Faaliyet Sonuçları Tablosu İlkesi"* başlıklı 6'ncı maddesinin (a) fıkrasında, *"Kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir ve gider işlemleri, tahakkuk esasına dayalı olarak gelir ve gider hesaplarında izlenir. Gelir ve gider hesapları, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri gereği tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin kaydına mahsustur."* hükmü yer almaktadır.

Buna göre, tahakkuk eden faiz gelirlerinin stopaj kesintisi yapılmadan önceki brüt tutar üzerinden 600.05.01.09.03 Gelirler hesabında, buna ilişkin olarak stopaj yapılan vergi ve benzeri giderlerin de 630.03.04.03.01 Vergi ödemeleri ve benzeri giderler hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Mevduat faizlerinin net tutar olarak kaydedilmesi nedeniyle 600.05.01.09.03 kodunda izlenen mevduat faizleri hesabı ve 630.03.04.03.01 kodunda izlenen vergi ödemeleri ve benzeri giderler hesabına eksik tutarda kayıt yapıldığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, bulgumuza katıldıklarını ve bundan böyle mevduat faiz gelirlerinin brüt olarak muhasebeleştirileceğini ifade etmiştir.

Sonuç itibariyle, kurumun 2020 Faaliyet Sonuçları Tablosunda 600.05.01.09.03 kodunda izlenen mevduat faizleri ve 630.03.04.03.01 kodunda izlenen vergi ödemeleri ve benzeri giderler eksik tutarda kayıt yapıldığı değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirleri İçin Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ve Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının Kullanılmaması

Peşin tahsil edilen kira gelirlerinin 380 Gelecek aylara ait gelirler hesabı ile 480 Gelecek yıllara ait gelirler hesabında takip edilmediği görülmüştür.

www.balioglu.net

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin *"380 Gelecek aylara ait gelirler hesabı"* başlıklı 296'ncı maddesinde içinde bulunulan dönemde ortaya çıkan ancak, gelecek aylara ait olan peşin tahsil edilmiş gelirlerin 380 Gelecek aylara ait gelirler hesabında izleneceği belirtilmektedir. İzleyen yılları da ilgilendiren peşin tahsilat işlemi mevcut ise yine Yönetmeliği'nin 347'nci maddesine göre bu tutarların da 480 Gelecek yıllara ait gelirler hesabında izlenmesi gerekecektir.

Buna göre peşin tahsil edilmiş gelirlerden; içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gerekenler 480 Gelecek yıllara ait gelirler hesabına, gelecek aylara ait olan kısmı ise 380 Gelecek aylara ait gelirler hesabına kaydedilecektir.

Kira gelirlerinin incelenmesi neticesinde; peşin tahsil edilen kiralarının gelecek yıla ait olan kısmının 480 Gelecek yıllara ait gelirler hesabına, gelecek aylara ait olan kısmının ise 380-Gelecek aylara ait gelirler hesabında takip edilmeyerek doğrudan gelir hesaplarına alındığı tespit edilmiştir.

Her ne kadar, kamu idaresi cevabında bulgumuza katıldığını ve bundan böyle peşin tahsil edilen kiraların ilgilisine göre 380 Gelecek aylara ait gelirler hesabı ve 480 Gelecek yıllara ait gelirler hesabına kaydedileceğini belirtmişse de, 2020 bilançosunda söz konusu hesaplarda eksik kayıt yapılmak suretiyle hataya neden olunduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Proje Özel Hesabındaki Dövizler İçin Ay Sonlarında Değerleme Yapılmaması

Üniversitenin 104 Proje özel hesabında izlenen uluslararası kuruluş destekli proje hibeleri için ay sonu döviz değerleme işlemlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşların Kaynaklarından Kamu İdarelerine Proje Karşılığı Aktarılan Hibe Tutarlarının Harcanması ve Muhasebeleştirilmesine İlişkin Yönetmeliği'nin *"Proje karşılığı hibelerin muhasebeleştirilmesi''* başlıklı 8'inci maddesinin (d) bendinde;

"Ay sonlarında döviz mevcudunun Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının ay sonu döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda; kur artışından doğan farklar, 104-Proje Özel Hesabına borç, 600-Gelirler Hesabına alacak; kur azalışından doğan farklar ise 630-Giderler Hesabına borç, 104-Proje Özel Hesabına alacak kaydedilir." denilmektedir.

Yukarıdaki Yönetmelik hükmüne istinaden 104 Proje özel hesabında izlenen yabancı para cinsinden mevduatlar için ay sonu değerleme işlemi yapılması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Yapılan incelemede, kurumun hesaplarında uluslararası kuruluş hibeleri ile yürütülen projelerden gelen dövizler bulunduğu, ancak söz konusu dövizler için ay sonu değerleme işleminin yapılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında bulgumuza katıldıklarını ve bundan böyle ay sonlarında yabancı para cinsinden varlıkları için değerleme yapılacağını ifade etmiştir.

Ancak 2020 yılında yabancı para cinsinden varlıklar için mevzuatın öngördüğü şekilde ay sonlarında değerleme yapılmamasından ötürü ortaya çıkabilecek olumlu/olumsuz farka göre, 104 Proje özel hesabı, 600 Gelirler hesabı ya da 630 Giderler hesaplarına eksik kayıt yapıldığı değerlendirilmektedir.

BULGU 4: Bütçeden Ödenen İdari Para Cezaları ile Gecikme Cezası ve Zamlarının İlgili Sorumlulara Rücu Edilmemesi

İdare Bütçesinden Sosyal Güvenlik Kurumu'na idari para cezası ile gecikme cezası ödendiği, ancak bu cezaların sorumlu personele rücu edilmediği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun *"Kamu zararı"* başlıklı 71'inci maddesine göre kamu zararı; kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden

kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasıdır. Yine aynı maddede kamu zararının neden olan kamu görevlisinden veya diğer gerçek ve tüzel kişilerden tahsiline ilişkin usûl ve esasların Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenleneceği belirtilmiştir.

19.10.2006 tarih ve 26324 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in *"Kamu zararının belirlenmesi"* başlıklı 6'ncı maddesinin (g) fıkrasında kamu idaresinin yükümlülüklerinin mevzuatına uygun bir şekilde yerine getirilmemesi nedeniyle kamu idaresine faiz, tazminat, gecikme zammı, para cezası gibi ek malî külfet getirilmesinin kamu zararı olduğu ifade edilmiştir.

Diğer taraftan; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun *"Kişisel sorumluluk ve zarar"* başlıklı 12'nci maddesinin ikinci fıkrasında devlet memurunun kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizliği sonucu idare zarara uğratılmışsa, bu zararın ilgili memur tarafından rayiç bedeli üzerinden ödenmesi esas olacağı belirtilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre; kamu idaresinin bütçesinden yükümlülüklerin yerine getirmemesinden ötürü ödenecek cezalar kamu zararı niteliğindedir. Söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmemesinin sebepleri kamu idaresince araştırılarak sorumlu personele bütçeden ödenen bu cezaların rücu edilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında, bulgumuza katıldığını ve bundan böyle kamu personelinin kusur ve ihmalinden kaynaklı olarak bütçeden idari para cezası gibi giderlerin ödenmesi durumunda bu giderin ilgili personele rücu edileceğini ifade etmektedir.

Sonuç itibariyle, bulgu konusu yapılan hususun sonraki yıl denetimlerinde izlenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 5: Banka Hesapları Arasındaki Para Aktarımında 108 Diğer Hazır Değerler Hesabının Kullanılmaması

Üniversite banka hesaplarına ilişkin muhasebe kayıtlarının incelenmesi neticesinde; banka hesapları arasındaki para aktarımının muhasebeleştirilmesi işleminde 108 Diğer hazır değerler hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 22 ve 37'nci maddelerinde muhasebe birimlerine ait banka hesapları arasındaki para aktarımlarında 103 Verilen çekler ve gönderme emirleri hesabı ve 108 Diğer hazır değerler hesabının kullanılması gerektiği belirtilmektedir.

Temel muhasebe tekniği açısından, 102 Banka hesabının alacak tutarının, 103 Verilen çekler ve gönderme emirleri hesabının borç tutarı ile 108 Diğer hazır değerler hesabının alacak tutarı toplamlarına eşit olması gerekmektedir.

Yapılan incelemede ise, 2020 kesin mizanında yılsonu 102 Banka hesabının alacak toplamının 852.331.803,16 TL, 103 Verilen çekler ve gönderme emirleri hesabının borç toplamının 491.711.778,64 TL, 108 Diğer hazır değerler hesabının alacak toplamının ise 48.690,47 TL olduğu, dolayısıyla temel muhasebe tekniği açısından 360.571.334,05 TL [852.331.803,16 -(491.711.778,64 +48.690,47)] hataya neden olduğu tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, bulgumuzda belirtilen hususa katıldıkları ve bundan böyle banka hesapları arasındaki para aktarımının muhasebeleştirilmesi işleminde 108 Diğer hazır değerler hesabına kayıt yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç itibariyle; Kurum 2020 yılı sonu bilançosunda 108 Diğer hazır değerler hesabının 360.571.334,05 TL eksik gösterilmesine sebep olduğu değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 6: Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının Yanlış Kullanılması

Tek bir muhasebe birimi bulunan ve özel bütçeli bir kamu idaresi niteliği taşıyan Mardin Artuklu Üniversitesinin harcama birimleri arasındaki taşınır devir işlemlerinde, 511 Muhasebe birimleri arası işlemler hesabının kullanıldığı ve bu hesapta kayıtlı tutarın 519 Değer hareketleri sonuç hesabı ile bilançoya yansıtıldığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 364'üncü maddesi uyarınca 511 no.lu Hesabın; aynı bütçeli kamu idaresine ait muhasebe birimlerinin birbirlerine gönderdikleri veya birbirlerinden aldıkları para ve kıymetler ile birbirleri adına nakden veya mahsuben yaptıkları tahsilat ve ödemelerin izlenmesi için kullanılması gerekmektedir.

Yönetmeliğin 365'inci maddesinde; *"Kamu idarelerince yürütülen ve yönetilen ulusal otomasyon sistemlerinin kullanıldığı muhasebe birimlerinde muhasebe birimleri arası işlemlerin muhasebeleştirilmesinde, adına işlem yapılan muhasebe birimi tarafından işlemi başlatan muhasebe biriminden elektronik ortamda gelen muhasebeleştirme belgesine dayanılarak kayıt yaptırılmasına ilişkin esaslar Bakanlıkça belirlenir."*

Hükmü yer almaktadır.

Dolayısıyla tek bir muhasebe birimi olan Kamu İdarelerinde 511 no.lu Hesabın

kullanılacağına dair bir hüküm bulunmamaktadır.

Mezkur Yönetmeliğin 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabına ilişkin olarak hükümler ihtiva eden 371 ve 372'nci maddelerinde, adı geçen hesabın bu grup içindeki hesapların yılsonunda kalan bakiyeleri ve bu bakiyelere ilişkin olarak daha sonraki yıllarda yapılan kayıtların izlenmesi için kullanılacağı, malî yılsonu itibarıyla muhasebe birimlerince bu hesaba kaydedilen tutarların, Hazine ve Maliye Bakanlığınca merkezde birleştirileceği ve birleştirme sonucu, hesabın borç veya alacak bakiyesi vermesi durumunda hesabın denkliğinin sağlanması amacıyla Bakanlıkça merkezde ve yerinde gerekli incelemeler yapılacağı ifade edilmektedir.

519 no.lu Hesabın işleyişi, Yönetmeliğin 373'üncü maddesinde açıklanmakta olup dönem sonu itibarıyla muhasebe birimleri arası işlemler hesabının alacak bakiyesinin bu hesaba alacak, ilgili hesaplara borç, borç bakiyesinin ise bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedileceği belirtilmektedir.

Say2000i sisteminin muhasebe kayıt formunda işlem yapılırken taşınırları devir eden ve devir alan birim kodları aynı fiş içerisinde yazılarak işlem yapılabilmekte iken Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Sisteminde birimler arası amortismanların devrinin nasıl yapılacağı konusunda tereddüt oluşmuş, Hazine ve Maliye Bakanlığı sorunun çözümü için amortisman devirlerinin yanı sıra taşınır, alacak ve emanet devir işlemlerinde de 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının kullanılmasının gerekli olduğu yönünde İdarelere 27.12.2017 tarih ve 99161486-700-27345 sayılı Genel Yazı ile duyuruda bulunmuş, Üniversite de buna istinaden 511 ve 510 no.lu Hesapları kullanmıştır.

www.balioglu.net

511 no.lu Hesabın yardımcı defteri incelendiğinde; 2020 yılsonu itibariyle bakiyesi olan 960.728,94 TL'nin bilançoda 519 no.lu Hesapta yer aldığı görülmüştür.

Kamu İdaresi tarafından, bulguda yer verilen tespitle ilgili oluşan tereddüt üzerine Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünden görüş istenmiş, Genel Müdürlükçe verilen görüşte ise Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 557 nci maddesinde yer verilen;

"Bakanlık, defter, belge ve kayıtların elektronik ortamda oluşturulması, kaydedilmesi, muhafazası ile defter ve belgelerin elektronik ortamda tutulması, düzenlenmesi ve yetkili mercilere verilmesi ve elektronik imzanın kullanımına ilişkin usul ve esasları gerektiğinde ilgili idarelerin de görüşünü alarak belirlemeye yetkilidir. Bu kapsamda Bakanlık, yönetmeliğin muhasebe, hesap, işlem, işleyiş ve şekil hükümlerinden farklı usul ve esas belirlemeye

yetkilidir."

Hükmüne istinaden Genel Yazının hazırlandığı ve işlem yapılmasını teminen İdarelere bildirildiği ifade edilmiştir.

Mezkur Yönetmelik, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin ve işlemlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak, sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi, malî tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirtilen standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanmasına ve yayımlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla yürürlüğe konmuştur. (Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği madde 1-Amaç) Dolayısıyla, Yönetmelikte yer verilen hesap planı ve bu hesap planındaki hesaplar ve işleyişlerine ilişkin hükümler hem kullanıcılar hem de denetleyenler açısından amir hükümlerdir.

www.balioglu.net

Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünün bir yazı ile 511 ve 519 no.lu Hesapların işleyişine ilişkin hükümler ihtiva eden Yönetmelik maddelerine ekleme yapmasının mümkün olmadığı, Yönetmeliğin 557'nci maddesindeki *"Bakanlığın Yönetmeliğin muhasebe, hesap, işlem, işleyiş ve şekil hükümlerinden farklı usul ve esas belirlemeye yetkili olduğu"* ibaresindeki "usul ve esasların" neler olduğu, bu usul ve esaslar ile Yönetmeliğin hangi muhasebe, hesap, işlem, işleyiş ve şekil hükümlerinden farklı hükümler getirildiği ve bu farklı hükümlerin uygulanması sebebiyle ortaya çıkacak sonuç raporlaması hakkında bilgi verilmemiş, Yeni Devlet Muhasebesi Bilişim Sisteminde gerçekleştirilen işlemlerden bahsedilmiştir. Nitekim Yönetmelik hükmü ile verilen yetkinin kapsamının defter, belge ve kayıtların elektronik ortama aktarılması kapsamında değerlendirilmesi gerekmekte olup bulgu konusu edilen hususla ilgili yeterli dayanak sağlamamaktadır.

Değer Hareketleri Hesap Grubunun, aynı bütçeli kamu idarelerinin farklı muhasebe birimleri arasındaki nakit ve nakit dışı değer hareketlerine ait işlemlerin izlenmesi için kullanılacağı mevzuatın amir hükmü olmasına rağmen, bu hesap grubunda yer alan 511 no.lu Hesabın Üniversitenin harcama birimleri arasındaki taşınır işlemlerinden dolayı kullanılarak, bakiye tutarın 519 no.lu Hesap ile 2020 Mali Yılı Bilançosunda yer almasının mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilediği değerlendirilmektedir.

BULGU 7: Bazı Hurdaya Ayırma İşlemlerinde Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına Gerekli Kayıtların Yapılmaması

Kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların hurdaya ayırma işlemlerinde 294 Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabı ile 299 Birikmiş amortismanlar hesabına gerekli kayıtların yapılmadığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 294 Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabı başlıklı 214'üncü maddesinde; Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabının, çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren gelecek yıllar ihtiyacı stoklar ve maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılacağı; Hesabın işleyişine ilişkin 215'nci maddesi birinci fıkrasında ise; kullanılma olanağını yitiren maddi duran varlıkların kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, ilgili maddi duran varlık hesabına alacak; ayrılmış olan amortisman tutarının da 257 Birikmiş amortismanlar ve değer düşüklüğü karşılığı hesabına borç, 299 Birikmiş amortismanlar hesabına alacak kaydedileceği, hüküm altına alınmıştır.

www.balioglu.net

Yönetmelik hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, hurdaya ayırma işlemlerinde, kullanılma olanağını yitiren maddi duran varlıkların kayıtlı değerleri üzerinden 294 Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabına borç, ilgili maddi duran varlık hesabına alacak; ayrılmış olan amortisman tutarının da 257 Birikmiş amortismanlar ve değer düşüklüğü karşılığı hesabına borç, 299 Birikmiş amortismanlar hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Buna rağmen, hurdaya ayırma işlemlerinde ilgili varlıkların 294 Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabı yerine 257 Birikmiş amortismanlar ve değer düşüklüğü karşılığı hesabına borç kaydı yapılmak suretiyle kayıtlardan düşüldüğü tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, bulgumuzda belirtilen hususa katıldığını ve hurdaya ayırma işlemlerinde sistem kullanıcı hatasından ötürü muhasebe kayıtlarının yanlış gerçekleştiğini ifade etmektedir.

Ancak hatalı hurdaya ayırma işlemleri sonucu Kurumun 2020 yılsonu bilançosunda 294 Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabı ile 299 Birikmiş amortismanlar hesabında 356.880,34 TL tutarında eksik görünmesine sebebiyet verildiği değerlendirilmiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Üniversite Bünyesinde Çalıştırılan İşçiler İçin Kıdem Tazminatı Karşılığının Ayrılmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Üniversite bünyesinde çalışan işçiler için Sosyal Güvenlik kapsamında belirlenen esaslar çerçevesinde ayrılması gereken kıdem tazminatı karşılıkları 14.05.2020 tarihinde 2020/2680 Yevmiye no ile Muhasebe kayıtlara alınmıştır.
Üniversitenin Sosyal Tesislerini Tamamlamasına Rağmen Lojman Kiralamaya Devam Etmesi, Aynı Zamanda Mahallen Temin ve Görevlendirilmesi Mümkün Bulunan Personeli İçin de Lojman Kiralanması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Üniversitece kiralama yolu ile 2019 yılında 53 adet lojman temin edilmiş olup; 28.05.2020 tarihi itibari ile bugüne kadar lojman olarak kullanılan konutlardan lojmanda ikamet süresi dolarak tahliyesi gerçekleştirilen 5 adet lojmanın sözleşmesi feshedilerek kiralaması sonlandırılmış ve kiralanan lojman sayısı 48 adete düşürülmüştür. Ayrıca 2021 yılı içinde ikamet süresi bitecek olan 20 personelin daha lojmanlardan tahliyesi gerçekleştirilecektir. Yeni lojman amaçlı konut kiralaması yapılmayacak olup,

www.balioglu.net

			kalan 28adet lojmanın da tasfiye edileceği bildirilmiştir.
Geliştirme ile Eğitim ve Öğretim Ödeneğinin Takibine İlişkin Bilgi Akışının Yetersiz Olması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	20.05.2020 Tarih ve E.7299 sayılı yazı ile Üniversitemizin Bütün Harcama Birimleri İlgili Personellerin Bilgilendirilmesi ve gerekli önlemlerin alınması hususunda uyarılmış olup,Birimlerce yapılan inceleme neticesinde hatalı ve yersiz ödeme yapılan öğretim elemanlarına ilişkin kişi borcu çıkartılarak muhasebe kayıtlarına alınmış olup, tahsilat işlemleri bitmiştir.
Üniversiteye Ait Taşınmazın Bedelsiz Tahsis Edilmesi	2019	Yerine Getirilmedi	Söz Konusu Kız Yurdu hayırsever iş adamı Servet İNCİOĞLU tarafından üniversiteye hibe olarak yaptırılmış ve üniversite Sosyal Tesisler işletme Müdürlüğü tarafından 2017-2018 --- 2018-2019 Eğitim öğretim dönemlerinde işletilmiş ancak öğrencilerin ekonomik profillerinin düşük olması sebebiyle yurt ücretlerinin düşük tutulmasından kaynaklı mali zarar meydana gelmiştir. Mevcut durumda yurt işletmesinin mali zararlardan dolayı sürdürülebilir bir işletme olmadığı anlaşıldığından öğrencilerimizin de mağdur olmamaları amacıyla; Üniversite ile 5018 sayılı Kanuna

www.balioglu.net

			ek bir sayılı cetvelde Genel Bütçe kapsamındaki Kamu idareleri kapsamında sayılan Diyanet İşleri Başkanlığı arasında protokol imzalanmıştır. 633 Sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanunun Türkiye Diyanet Vakfı ile işbirliği başlıklı 17. maddesinde; "Başkanlık gerektiğinde, kanunla verilen görevleri çerçevesinde Türkiye Diyanet Vakfı ile işbirliği yapar. Anılan Vakıf hakkında22/1/2004 tarihli ve 5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanun hükümleri uygulanmaz." Hükmü (Bu hüküm ile Türkiye Diyanet Vakfı, 5072 sayılı DERNEK VE VAKIFLARIN KAMU KURUM VE KURULUŞLARI İLE İLİŞKİLERİNE DAİR KANUN ile getirilen kamu kurum ve kuruluşlarının dernek ve vakıflar ile irtibatını kısıtlayan düzenlemelerden müstesna tutulmuştur. Ayrıca Türkiye Diyanet Vakfı vergi muafiyeti bulunan kamuya yararlı bir vakıf olarak hizmet vermektedir.)Yukarıdaki hükümler çerçevesinde yapılan iş

www.balioglu.net

			ve işlemlerin mevzuata ve kamu yararına uygun olduğu kanaatindeyiz.denilmektedir.
Bütçe ve Bütçe Hazırlama Rehberine Uygun Olmayan Harcamalar	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu ödeme evrakında Prof.Dr. Ahmet AĞIRAKÇA Eski Rektör 'ün talimatı ile Rektörlük Makamından alınan onay Rektörlük Özel kalem bütçe tertibindeki temsil ve tanıtma giderleri kaleminden ödenmesi hususunda 15.04.2019 tarih ve 6585 sayılı olur alınmıştır. ancak ilgili tertipte yeterli ödenek olmadığı sonradan anlaşılmış olup, söz konusu olur Genel sekreter Yardımcısı Rıfat SAİDOĞLU tarafından paraflanarak düzeltilmiştir ve düzeltilen olur ile birlikte Rektörlük Özel Kalemin 38.85.00.01-09.9.9.00-2.03.5.9.90 (Diğer Hizmet Alımı) tertibinden 3.500,00 TL hizmetin tedarik edildiği Mardin Artuklu Üniversitesi Sosyal Tesisler İşletme Müdürlüğüne ödenmiştir. denilmektedir.

www.balioglu.net